

Aankondiging cursus: Vleermuizen en Planologie

Driedaagse cursus op 5 en 12 en 19 november 2019

De Zoogdierverseniging organiseert de cursus 'Vleermuizen en Planologie'.

Vleermuizen zijn strikt beschermd. Ruimtelijke ontwikkelingen in breedste zin van het woord kunnen vleermuizen schaden. Maatregelen ter voorkoming of vermindering van de schade kunnen dan aan de orde zijn.

Vleermuizen hebben een, voor veel mensen, verborgen leefwijze en onderzoek naar hun verblijfplaatsen, vliegroutes en jachtgebieden kan soms een heel jaar in beslag nemen.

Niet op de hoogte zijn van hoe vleermuizen een concreet landschap of gebouw gebruiken, of van de wettelijke verplichtingen hier rekening mee te houden, kunnen leiden tot vertragingen van projecten en daarmee ook verhoogde kosten. Tegelijk zullen 'last minute' maatregelen voor de vleermuizen minder effectief en efficiënt zijn.

Als de functies van landschap of gebouw voor vleermuizen en de impact van de ruimtelijke ontwikkelingen op die functies bekend zijn, zijn er tal van mogelijkheden om daarmee om te gaan. Het is mogelijk om een ontheffing van de Wet natuurbescherming te verkrijgen, mits aan een aantal juridisch ecologische randvoorwaarden is voldaan. Meer en meer wordt ook door middel van gedragscodes en gebiedsgerichte ontheffingen geregeld. Vleermuizen zijn een belangrijk aspect voor deze innovatieve juridische aanpak, en andersom.

Wat is de ecologie van vleermuizen en wanneer moet u daar nu extra alert op zijn? Hoe voorkomt u vertragingen en verhoogde kosten? Wanneer moet u nou onderzoek doen naar vleermuizen? Is dat altijd noodzakelijk? Aan welke kenmerken voldoen goede onderzoeken? Wat is wettelijk verplicht, hoe werken ontheffingen? Welke maatregelen zijn er om effecten op aan vleermuizen te voorkomen en/of te verminderen? Hoe maak ik deze informatie, op een productieve wijze, onderdeel van de processen binnen de eigen organisatie?

Inhoud van de cursus

De cursus richt zich in 3 dagen, aan de hand van case-studies en onderlinge oefeningen op het toepassen van informatie in de eigen rol en binnen het proces. Aan de orde komen:

- de ecologie en het landschapsgebruik van vleermuizen;
- eisen die de Wet natuurbescherming, tegen de achtergrond van de Europese Habitatrictlijn, de Bats Agreement en m.e.r. richtlijnen, stelt aan hoe er met vleermuizen in planologische processen omgegaan wordt;
- welke gegevens beschikbaar moeten zijn om conflicten en effecten te kunnen beoordelen om effectieve maatregelen voor mitigatie en compensatie te kunnen plannen;
- het interpreteren van de gegevens uit de bestaande databanken, gericht op de problemen en kansen in het planologische proces;

- het actief verzamelen (inventariseren/diverse methoden) en interpreteren van gegevens, gericht op de problemen en kansen in het planologische proces;
- de eisen aan gebruikte methoden en inventarisatie-intensiteit;
- de bruikbaarheid van gegevens vanuit verschillende methoden;
- de eisen die moeten worden gesteld de kennis en vaardigheden van degenen die gegevens verzamelen en interpreteren;
- hoe in een offerteverzoek of in een offerte het uit te voeren 'onderzoek naar vleermuizen' duidelijk kan worden gespecificeerd;
- hoe een offerte op inhoudelijke kwaliteit kan worden beoordeeld;

De eigen leefomgeving en eigen projecten worden beleefd vanuit de verschillende vleermuissoorten en vanuit de verschillende rollen van de professionals binnen de processen van de ruimtelijk ordening: we beoordelen ingrepen en potentiële effecten, het benodigde onderzoek en toe te passen methoden en intensiteit, hoe te interpreteren, rapporteren, te mitigeren en compenseren, hoe te offren en hoe offertes, maar ook hoe ontheffingaanvragen en mitigatie en compensatieplannen te beoordelen.

Na afronding van de cursus beschikken deelnemers over

- **meer actuele kennis van ecologie en landschapsgebruik van de Nederlandse vleermuizen, de wetgeving en vleermuis-inventarisatiemethoden en**
- **kunnen ze deze kennis effectiever inzetten in hun eigen situatie.**

Doelgroep

Deze cursus is gericht op (veld)medewerkers, ecologen en projectleiders van ecologische adviesbureaus, en ecologen, projectleiders en planologen van terreinbeheerders en van overheden en bevoegde gezagen, zoals gemeenten, provincies, waterschappen, ministeries en rijksdiensten, welke met vleermuizen, ingrepen en wetgeving te maken hebben. Doordat zowel opdrachtgevers als opdrachtnemers deelnemen ontstaat een unieke leersituatie.

Docenten

De cursus 'Vleermuizen en Planologie' wordt gegeven door: Herman Limpens (Zoogdierverseniging) en Johannes Regelink (Regelink Ecologie & Landschap).

Waar en wanneer

De cursus is op 5, oktober, 12 en 19 november 2019 in Nijmegen.

Kosten

De kosten bedragen € 950,- p.p. exclusief btw, inclusief cursusmateriaal, koffie, thee en lunch.

Meer informatie

U kunt op maandag t/m donderdag (tussen 9:00 en 12:00 uur) contact opnemen met het secretariaat van de Zoogdierverseniging (024-7410500).

Aanmelden

Er is plaats voor maximaal 20 deelnemers. Aanmelden kan via het aanmeldformulier op <http://www.zoogdierverseniging.nl/cursussen>. Na aanmelding ontvangt u een bevestiging van inschrijving en de wijze waarop u dient te betalen. Annuleren van deelname aan de cursus is alleen schriftelijk mogelijk tot twee weken voor aanvang van de cursus. Daarna wordt het volledige bedrag in rekening gebracht. Bij te weinig deelnemers kan de Zoogdierverseniging besluiten de cursus te annuleren (uiterlijk twee weken voor aanvang van de cursus). De volledige voorwaarden staan op <http://www.zoogdierverseniging.nl/aanmelden-cursussen-voor-professionals>.